

Erasmus iskustvo

Karlo ←

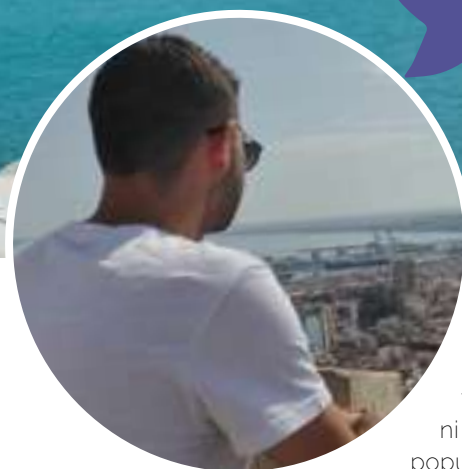
 Karlo Kević

→ Irena

 Irena Janton

Karlo

Od prvog srednjoškolskog kontakta s pojmom Erasmus mobilnosti, maštu mi je gicala mogućnost studiranja negdje u Europi, na nekom drugom sveučilištu. Kako bih se ja tamo snašao i s čime bi se sve mogao susresti; što će mi to donijeti i isplati li se uopće zbog toga produžiti vrijeme studiranja? Ono što sam doživio u Valenciji dalo mi je odgovore na ta, ali i hrpu drugih pitanja. Pokušat ću ovim putem prenijeti dio svojih doživljaja, ali se to sve skupa može teško objasniti nekome tko to nije doživio.

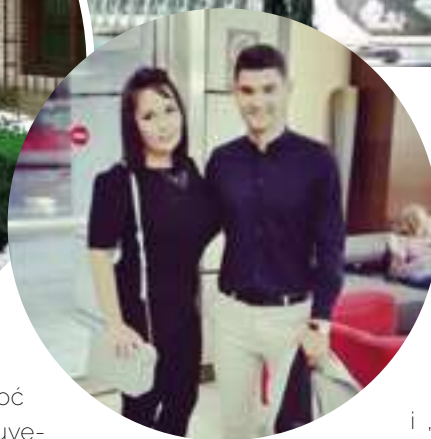
Prediplomski studij završio sam u Splitu, a te tri godine proletjele su toliko brzo da se nisam ni snašao. Jednostavno se nisam ni okrenuo, a imao sam diplomu u rukama. Znao sam odmah da ću studij morati nastaviti u Zagrebu pa mi se sve više u glavu vraćala ideja o odlasku u inozemstvo. Svima sam govorio da je to iznimna prilika da se upozna nešto novo, otvore vidici i spozna ono što zapravo i ne znamo da postoji; upoznao sam ih s vrlo izglednom prijavom na natječaj. Tako sam ipak odlučio ljetni semestar zadnje godine diplomskog studija provesti na Erasmusu. Od svih ponuđenih prijateljskih sveučilišta za oko mi je zapela Španjolska. Ja sam dio one generacije koja je odrastala uz Yosoy tu madre pa sam donekle razumio i govorio španjolski tako da mi je izbor bio logičan. Zapravo, to mi je bio i jedini izbor na koji sam stvarno htio ići. Kad su objavljeni rezultati, nitko sretniji, idem u Valenciju. Sa mnom je mobilnost dobila i kolegica Irena Janton pa mi je bilo lakše jer barem neću morati ići sam. Tamo ni ona ni ja nismo imali poznanika ni rodbine pa smo se morali snaći na svoju ruku. Sami smo si tražili smještaj i ovim putem joj zahvaljujem što je napravila sva prethodna istraživanja i našla nam krov nad glavom.

Mobilnost nam je trajala šest mjeseci, do pred kraj srpnja, pa smo iskusili i kratku zimu i proljeće i ljeto. Valencia, grad na obali Sredozemnog mora u kojem tradicija susreće modernizam. Pješčane plaže kilometrima dugačke mamile su zazubice još po googlanjima iz Hrvatske. Grad okupan suncem u kojem su padaline rijetka pojava, a temperatura uglavnom ugodno topla. Čisto primjera radi, znao sam nositi kratke rukave i u siječnju. Palme posvuda, pjev papiga u krošnjama, drvoredi mandarina, idila. Kud god se okreneš zelenilo, parkovi, sve pršti životom. Grad je smješten u plodnoj dolini Comunidad Valenciane, na daleko poznatoj po proizvodnji agruma, pa je sve ravno, nema uzbrdica. Široke avenije s biciklističkim stazama, ogromni kružni tokovi krcati vozilima odaju dojam veličine

i važnosti grada. Grad je to treći po veličini u Španjolskoj, s populacijom otprilike jednakoj zagrebačkoj. Modern, s drugom najvećom trgovačkom lukom na Sredozemlju, najvećom natkrivenom tržnicom u Europi, prometno je dobro uređen. Na raspolaganju su metro i tramvajske linije, autobus i taksii, međutim bez Ubera – veliki nedostatak. Ono što je u gradu jako posjećeno i privlači mnoštvo turista jest park koji se proteže cijelom dužinom grada. Zelena oaza izgrađena u nekadašnjem koritu rijeke koja je nakon poplave preusmjerena izvan grada. Pri ušću korita nalazi se kulturno srce grada, tzv. Ciudad de las artes y las ciencias, futurističke zgrade s muzejima i kulturnim događanjima, ali i Oceanografico, neka vrsta zoološkog vrta s pticama, ribama, pingvinima itd. Uz to, veliko zanimanje izazivaju i Las Fallas, običaj star stoljećima u kojem se grad doslovno pretvara u otvoreni plamen. Grade velike skulpture koje 19. ožujka tradicionalno spaljuju kao čin okončavanja svega lošeg što je donijela zima. Sve je to popraćeno velikim slavljem i svakodnevnim dvadesetominutnim vatrometom. Možda se baš u tim troškovima krije uzrok one njihove velike ekonomske krize. Grad je veliki Erasmus centar u koji semestralno dolazi nekoliko tisuća stranih studenata, posebice iz Italije i Njemačke. Sada kad sam vam stvorio nekakvu viziju o čemu pričam, prebacujem se na onaj financijski dio koji je i mene jako zanimao prije odlaska.

Kao što sam već rekao, smještaj u koji smo išli bio je privatni, sobe u dijeljenom stanu jer je to financijski najodrživije, 250 – 350 € naspram 700 € koliko stoji mjesec u studentskom domu (s uključenom hranom). Ako se u obzir uzme stipendija od 410 € koliko smo dobili mjesečno, treba to znati razvući do zadnjega dana u mjesecu. Što se tiče mjesečne prijevozne karte, ona je nekakvih 25 € za autobus i 35 – 40 € za autobus i gradski željeznički prijevoz. Kako grad ima jako dobro razvijenu biciklističku infrastrukturu, više se isplati uzeti godišnju pretplatu od 30 € za javne bicikle. Nadalje, cijena hrane slična je onoj u Hrvatskoj, neke stvari možda i jeftinije. Ono što nije toliko dobra strana je da nema studentske menze, postoje kantine u kojima se jede, ali cijene obroka su oko 5 €. Kako pričamo o Erasmusu, vrlo su izgledna partijanja

Irena

Od ranog djetinjstva bavim se glazbom uz pomoć koje sam razvila mnoge kompetencije koje su mi uvelike pripomogle u kasnijem obrazovanju. To je u konačnici utjecalo na moje samopouzdanje, društvene vještine, razvijanje timskog rada, samouvjerenosti i discipline, a posebice organiziranosti. Time sam postala spremna za svakodnevna nova iskustva i projekte. Upravo iz navedenih razloga odlučila sam provesti semestar studirajući u inozemstvu, a odlazak na Erasmus+ program, međunarodnu razmjenu studenata, činio se kao savršena prilika, što se u konačnici ispostavilo istinitim.

Zašto Valencia? Mislim da je odgovor na to pitanje poprilično jasan. Kao što je i Karlo napisao, Valencia je prekrasan grad, smješten na obali Sredozemnog mora, po mom mišljenju savršene veličine, bogat znamenitostima i prirodnim ljepotama, a također i jedan od središta studentske populacije, zabave i dobrih provoda.

S obzirom na to da je unaprijed objašnjena većina toga vezanog uz grad, smještaj, financije i fakultetske obaveze, željela bih ovim putem ukratko opisati svoje iskustvo. Najveće bogatstvo koje vjerujem da ću nositi i dugo godina nakon ovog iskustva jesu prijateljstva koja sam stekla tamo. Iako se šest mjeseci ne čini kao dugo razdoblje u odnosu na cijelo fakultetsko obrazovanje, mislim da sam tamo imala priliku poraditi na samoj sebi više nego ikada ranije, upoznati sebe kroz druge ljude i susresti se s drukčijim mišljenjima i novom kulturom. Bila sam u prilici družiti se sa studentima sa svih strana svijeta. Kolega Karlo i ja živjeli smo s Francuzima, Španjolcem, Talijankom i naposljetku i s dva Marokanca. Na fakultetu smo studirali sa Šveđanima, Ruskinjom, Izraelcem, Poljakinjama, Grkinjama i brojnim drugim nacijama. Mogućnost da samo čujemo njihove priče, njihove običaje i upoznamo se na taj

način barem s djelićem njihove kulture za mene je neprocjenjiva. Također, bilo je i petnaestak studenata s područja bivše SFRJ, tako da smo ponekad organizirali i „balkanska” druženja. Kada se nalazite toliko daleko od svog doma, takve večeri vam mnogo znače

kako biste se barem nakratko osjećali kao kod kuće.

S druge strane, u tom kratkom razdoblju bila sam u mogućnosti posjetiti brojna mjesta i države što zasigurno ne bih napravila da nisam otišla na Erasmus. Od karnevala u Vinaròsu, malom gradiću nedaleko od Valencije, do Glasgowa i Edinburgha na drugom kraju Europe. Praznik prvog svibnja odlučili smo provesti u Andaluziji gdje smo posjetili Cordobu, Sevilleu i Granadu. S obzirom na to da Španjolska graniči s Portugalom, posjetila sam i Porto, grad koji me očarao svojom ljepotom, jednostavnošću i odličnim provodima.

Zasigurno ću ovo iskustvo pamtiti do kraja života. Sve priče, osobe, događaji i uspomene su toliko vrijedne da ih je teško opisati u nekoliko rečenica. Dan-danas se često prisjetim osjećaja ispunjenosti i sreće vozeći se biciklom po predivnoj valencijskoj obali, sunčajući se na vrhu zgrade dok u pozadini svira reggaeton, odbojke na sunčanoj plaži sredinom veljače, programiranja u tri sata u noći koje je bilo toliko apsurdno da je postalo i smiješno, osjećaja neopisive sreće i trenutak Karlova i mog skakanja po stanu kada je Hrvatska dobila Dansku na penale na Svjetskom prvenstvu u nogometu.

Ovim putem zahvalila bih svima koji su mi omogućili navedeno, fakultetu, obitelji te najboljem cimeru bez kojeg zasigurno ne bih imala ovakve divne doživljaje.

Na kraju samo mogu reći da bih svakome preporučila odlazak na Erasmus. Trud koji je potrebno uložiti bezvrijedan je u odnosu na znanja i uspomene koje ćete dobiti. Potrebno je samo malo organizacije, potpore i velika želja – „Where there is a will, there is a way”.

pa ću se osvrnuti i na taj dio financijskih izdataka. Inače se ulazi u klubove naplaćuju (10 – 15 €), ali postoji mogućnost i besplatnog ulaska. Cijene pića u klubovima poprilično su visoke, ali su zato tu lowcost pubovi gdje se izlazi prije samog izlaska i zapravo je sve jako jeftino (recimo shots 0,5 €). Možda je važno napomenuti i da nijedna banka iz Hrvatske ne posluje u tom dijelu Europe. Ako sam i to uspio razjasniti, došao je red i na dio o studiranju, vjerojatno mnogima ne toliko zanimljiv.

Tehničko sveučilište u Valenciji (UPV) moderan je kampus u kojem su smješteni svi tehnički fakulteti. Izvana izgleda jako suvremeno, moderne zgrade, teniski i nogometni tereni, umjetne planine za penjanje, velika knjižnica, bazeni. Vidi se da se ulaže u obrazovanje. Unutar Geodetskog fakulteta postoji referada za studente na razmjeni u kojoj rade rijetke osobe koje pričaju engleski. Ljudi su srdačni, pristupačni i susretljivi, kao i drugdje, i mi smo osobno imali izvrsnu komunikaciju s njima. Uredno smo rješavali papirologiju i sve je prošlo bez problema. Za napomenuti je da predmete na engleskom jeziku imaju samo na diplomskoj razini studija pa ako niste govornik španjolskog, bolje sačekajte zvanje prvostupnika pa tek onda prijava na natječaj. Na izbor imate 10-ak predmeta iz različitih područja znanosti, ali se uglavnom svi baziraju na nekakvom programiranju, početnom ili naprednom. Postoji mogućnost upisivanja i predmeta s drugih fakulteta, ali broj tih ECTS-ova je ograničen. Kako ćete se provesti s predmetima, ovisi koje kolegije upišete. Negdje nećete imati pojma što treba napraviti, a negdje ćete imati do u detalje razrađen plan i program. Ono što je svakako za prepoznati jest da su svi profesori vrsni stručnjaci, prepuni znanja koje su spremni prenijeti. Uvijek su tu za pitanja i trude se dati najbolji odgovor. S druge strane, nije baš da se radi po principu sve čet'ri u zrak i chill jer sam više učio tamo u tih šest mjeseci, nego na cijeloj diplomskoj razini u Hrvatskoj, ali ne žalim. Dobra stvar je što nismo morali položiti sve upisane ECTS-ove, nego samo minimalnih 15 zbog stipendije (dali smo sve ispite do odlaska u Španjolsku). Kolegiji se rješavaju kolokvijima i u slučaju pada postoji samo jedan rok na kojem se to može pokušati položiti. Ono što svakako savjetujem jest upisivanje španjolskog jezika za strance koji nosi određeni broj bodova, a i osnove jezika olakšat će sporazumijevanje u svakodnevnom životu. Za sve one koji tamo žele nešto i naučiti, bez brige, prilike su na svakom koraku. Teorijskog dijela nema toliko puno i stvari se više baziraju na praksi i praktičnom razumijevanju funkcioniranja stvari. Rješavaju se stvarni problemi i pri tom suočava s onime što ne piše eksplicitno u literaturi. Mogu reći da ne biste trebali imati problema s razumijevanjem gradiva jer smo jako dobro potkovani znanjem, a sve dalje je u vašim rukama. Što se pokazete u boljem svjetlu, to vam se i više vrata otvara.

Za studente na razmjeni organizirana su turistička putovanja u razne krajeve, a kad ste već tamo šteta bi bila ne upoznati pravi duh španjolske kulture i običi državu. Ni partijanja ni ludih zabava neće nedostajati, a to je idealna prilika za upoznavanje ljudi. Savjet vam je da se ne zatvarate i upoznate što više ljudi iz što udaljenijih krajeva svijeta s kojima ćete zaigrati odbojku na pijesku, a nakon što se polože (ili ne) svi ispiti, ostaje vam kupanje u toplom moru. Ono je za kupanje već od sredine svibnja pa ako ste dovoljno hrabri, naprijed, uz količinu sunca, tena vam do povratka neće nedostajati.

Za kraj želim reći da je ovo iskustvo promijenilo moj život. Otvorilo mi je vidike, poučilo me mnogočemu, stvorilo kontakte i oformilo prijateljstva koja i dalje traju. Jedinствeno je iskustvo i ovaj tekst nije dovoljan da se prenesu svi doživljaji. Ne žalim ni sekunde što sam otišao i proživio to sve. Svakome tko ima volje, želje, ali važno, i financijske mogućnosti, apsolutno savjetujem da se odvaži i iskusi nešto ovako jer je ovo prilika jednom u životu. Stvari poslije neće biti iste, jer What happens on Erasmus, stays on Erasmus.

